

[H. C. Toft.]

sendte medarbejder i Moskva har udtrykt, at de trufne aftaler var værdifulde, hvad de altså åbenbart på det her omtalte område ikke har været. Jeg mener, at det må være rimeligt, at tinget får en forklaring på, hvorfor det er gået, som det er.

Statsministeren (*J. O. Krag*): Jeg vil gerne takke det ærede medlem hr. H. C. Toft for spørgsmålet, som jeg med glæde svarer på.

Jeg vil indledning sige, at jeg stadig mener, der blev opnået værdifulde resultater af mine samtaler i Moskva. De tilsagn, jeg opnåede i Moskva vedrørende æg, kan samles i en enkelt sætning, nemlig den, der kom til udtryk i det fællescommuniqué, der blev underskrevet i Moskva den 27. februar i år. Heri står en enkelt sætning, der giver udtryk for, hvad jeg opnåede — jeg beder den højtærede formand om lov til at citere — :

„I henhold til ønske fra dansk side indledes i nær fremtid forhandlinger om salg til Sovjetunionen af 1.500 t æg.“

Andet og mere havde jeg ikke opnået, og andet og mere var det ikke min opgave at opnå. Min opgave var at skabe basis for en forhandling, og denne basis blev skabt. Hvorvidt disse forhandlinger faktisk førte til afsætning af æg, var ikke mit område, det måtte forhandlerne sørge for.

Nu kan man spørge: efter hvis ønske fremkom der overhovedet et sådant spørgsmål? Hvem var det, der tog initiativet til, at spørgsmålet om at sælge æg til Sovjetunionen blev rejst? Dette initiativ blev taget den 5. februar ved et møde, der blev holdt i udenrigsministeriet; jeg var ikke selv til stede, men ifølge referatet søgte man på dette møde at finde frem til en række varer, der kunne sælges til Sovjetunionen, dels varer, der var indeholdt i den nylig afsluttede handelsaftale, f. eks. skibe, hvor kontraktafslutningen måske kunne aktualiseres under samtalen, dels salg af varer uden for handelsaftalen, f. eks. maskiner til forskellige industrier, varer, der var anvendelige i en intensiveret landbrugsproduktion o. s. v.

Under disse forhandlinger blev der fra landbrugsrådets side anmodet om, at muligheden for levering af 1.000 t æg blev fremhævet på linje med de øvrige varer. Da der for en række af disse varers vedkom-

mende var angivet uforbindende priser, der kunne nævnes, oplyste landbrugsrådet på forespørgsel, at der for æggenes vedkommende kunne angives en vis prisramme, som det vel ikke er hensigtsmæssigt at nævne her, men jeg er selvfølgelig villig til at angive den, hvis det ærede medlem hr. H. C. Toft ønsker det.

Så vidt var man kommet uden min bistand, og min eneste opgave bestod nu i at videregive disse ønsker og oplysninger. Det gjorde jeg på den måde, at jeg den 10. februar havde bedt den sovjetiske ambassadør komme til mig på mit kontor i statsministeriet, og der oplyste jeg ham om landbrugsrådets ønske om at få en forhandling om afsætning af æg til Sovjetunionen.

Den samme oplysning, det samme ønske, gentog jeg over for ministerpræsident Khrustjov i mit første møde med ham. Han skulle undersøge sagen nærmere, men nogle dage senere blev det meddelt mig, at man fra sovjetisk side var villig til at forhandle om køb af 1.500 t æg i Danmark til hurtig levering, og man spurgte, hvorvidt danske eksperter ville komme til Moskva for at afslutte kontrakt.

Vi ringede fra Moskva til København, og det viste sig, at eksperterne var villige til at komme, og resultatet blev altså det, som var min opgave og min eneste opgave, at tilvejebringe en forhandling om afsætning af æg. Hvorfor forhandlingerne mislykkedes for de danske ægfolk, skal jeg ikke kunne sige, men jeg vil gerne have lov til at citere, hvad direktør Halkjær-Lassen, Dansk Andels Ægexport, har udtalt til Kristeligt Dagblad efter sin hjemkomst fra Moskva — jeg anmoder om formandens tilladelse til at citere — :

„Nu er kontakten skabt til udenrigsministeriet — altså det sovjetiske udenrigsministerium — og det er første gang, vi forhandler æg dér. Det havde været dejligt med en aftale, men vi har jo dog hidtil fået vore æg afsat, og jeg kan sige, at vi nu bl. a. har forhandlet med og afsat kvanta direkte til det amerikanske marked. Det er en glædelig udvikling, og det skal snart vise sig, om den holder. For os gælder det ikke at forsømme nogen lejlighed med hensyn til orientering til andre markeder, efter at Vesttyskland reelt er bortfaldet som ægkøber.“